

Elke jeugdige
krijgt op tijd
de juiste zorg

Aanpak Wachttijden jeugdhulp Twente

Elke jeugdige
krijgt op tijd
de juiste zorg

Aanpak Wachttijden jeugdhulp Twente

Retro perspectieve casusanalyse complexe scheidingen

- Zes casussen
- Gemeente Borne, Almelo, Hengelo, Enschede en Lossler
- Tussen januari en mei 2024
- Doel:
 - Beeld krijgen over wat goed werkt in het systeem en wat beter kan.
 - Toetsen visie op complexe scheidingen Sonja Hopmans

Elke jeugdige
krijgt op tijd
de juiste zorg

Aanpak Wachtijden jeugdhulp Twente

Opbouw

- Waarneming 1: Kinderen
- Waarneming 2: Onze bril en dogma's
- Waarneming 3: processen professioneel systeem
- Waarneming 4: Dynamieken

- Dit werkt: Kinderen
- Dit werkt: Onze bril en visie
- Die werkt: processen professioneel systeem
- Dit werkt: Dynamieken

Elke jeugdige
krijgt op tijd
de juiste zorg

**Aanpak Wachttijden
jeugdhulp Twente**

Waarnemingen

Elke jeugdige
krijgt op tijd
de juiste zorg

**Aanpak Wachttijden
jeugdhulp Twente**

Waarneming 1 Kinderen en complexe scheiding

Bij complexe scheidingen wordt steeds minder gesproken over het kind. De aandacht gaat naar het conflict en heftigheid van de ouders. Dit gebeurde ook in de casusanalyses.

We willen complexe scheidingen stoppen omdat terugkerende conflicten en spanning schadelijk zijn voor kinderen. Kinderen zijn gebaad bij rust, aandacht en onbezorgd kind mogen zijn.

Elke jeugdige
krijgt op tijd
de juiste zorg

Aanpak Wachtijden jeugdhulp Twente

Waarneming 2 Maatschappelijke dogma's

- Kinderen moeten altijd contact hebben met beide ouders hebben.
- Ouders moeten samen ouders zijn.
- Ouders moeten samen een ouderschapsplan maken en hebben.
- Jij moet een volwassen en verantwoordelijk mens zijn, kindpijn van ouders mag geen rol spelen in het nu.
- Ouders moeten samen afspraken.
- Ouders moeten afspraken nakomen.

Elke jeugdige
krijgt op tijd
de juiste zorg

Aanpak Wachttijden jeugdhulp Twente

Waarneming 2 Maatschappelijke dogma's

- Ouders moeten meewerken aan hulpverlening.
- Ouders moeten in het belang van het kind denken.
- Ouders moeten perfecte ouders zijn.
- Ex-partners mogen geen ruzie maken.
- Je mag niet rouwen, je moet in het hier en nu afspraken maken.
- Eén gezin, één plan.
- Het moet rechtvaardig zijn.

Elke jeugdige
krijgt op tijd
de juiste zorg

Aanpak Wachttijden jeugdhulp Twente

Waarneming 3 Processen professioneel systeem

Analyse en informatie verzamelen

- Informatie casus mist of niet compleet
- Analyse gericht op wat zijn problemen en deze oplossen
- Beperkte analyse van familiesysteem

Elke jeugdige
krijgt op tijd
de juiste zorg

Aanpak Wachttijden jeugdhulp Twente

Waarneming 3 Processen professioneel systeem

Inzet hulp

- Voorliggend veld is beperkt ingericht op complexe scheidingen
- Hulp gericht op ouders laten communiceren (ook al kunnen ze dat niet)
- Hulp is opéénvolgend met gemeente/regievoerder als tussenstap
- Hulp wordt ingezet op advies van professionals (ook als ouders niet willen)
- Parallel solo ouderschap laatste strohalm, is methodiek ipv breed gedragen visie.
- Wisselende hulpverleners en betrokkenen.

Elke jeugdige
krijgt op tijd
de juiste zorg

Aanpak Wachttijden jeugdhulp Twente

Waarneming 3 Processen professioneel systeem

Vrijwillig naar gedwongen kader

- Opschalen van vrijwillig naar gedwongen kader – oplossen probleem lukt niet in vrijwillig kader
- Machteloosheid wordt in de keten doorgegeven
- Twijfels of OTS het goede middel is bij complexe scheidingen
- Afschalen van gedwongen naar vrijwillig kader is abrupt
- Professionals volgen in vrijwillig kader – leiden in gedwongen kader

Elke jeugdige
krijgt op tijd
de juiste zorg

Aanpak Wachttijden jeugdhulp Twente

Waarneming 3 Processen professioneel systeem

Samenwerking

- Rolonduidelijkheid
- Kloof tussen domeinen (voorveld, specialistische hulp, juridisch, enz.)
- Regievoeren onvoldoende stevig en duidelijk
- Afstemming en samenwerking meerdere gemeenten (verhuizing, ouder woont elders e.d.)

Elke jeugdige
krijgt op tijd
de juiste zorg

Aanpak Wachttijden jeugdhulp Twente

Waarneming 4 Dynamieken

Intrapersoonlijk (in de persoon)

- Bij één of beide ouders overwegend sprake van trauma of complexe persoonlijkheid (niet altijd bekend of diagnose)
- Communicatie gericht op hier en nu v.s. ouder met emoties uit het verleden.
- Mensen in destructieve dynamiek hebben bijna geen oog meer voor andere dingen of mensen.
- Hulp wordt ingezet op interpersoonlijke dynamiek voor intrapersoonlijke vraagstukken.

Elke jeugdige
krijgt op tijd
de juiste zorg

Aanpak Wachttijden jeugdhulp Twente

Waarneming 4 Dynamieken

Interpersoonlijk ouder - ouder

- Is er complexe dynamiek? Dan is er geen ruimte voor iets of iemand anders (ook niet voor het kind)
- Door dynamiek gaan ouders op zoek naar gelijk krijgen
- Zichtbaar gedrag van ouders in conflict ziet er lelijk uit en vaak zo gelabeld door de buitenwereld.

Elke jeugdige
krijgt op tijd
de juiste zorg

Aanpak Wachttijden jeugdhulp Twente

Waarneming 4 Dynamieken

Professioneel systeem

- Mensen hebben vaak behoefte aan vaste contacten en duidelijkheid, krijgen vaak wisselende personen.
- Systeem gericht op oplossen, persoon/gezin behoefte aan contact maken en houden, begrip
- Dynamiek systeem werkt door in professioneel systeem
- Verschil: opdracht systeem v.s. behoefte gezin (zorgt voor gedoe)
- Professionals niet altijd opgewassen tegen destructieve dynamiek
- Professionals richten op inhoud ipv dynamiek
- Gesprekken vaak in ongezellige, zakelijke ruimtes.

Elke jeugdige
krijgt op tijd
de juiste zorg

**Aanpak Wachtijden
jeugdhulp Twente**

Dit werkt!

Elke jeugdige
krijgt op tijd
de juiste zorg

Aanpak Wachttijden jeugdhulp Twente

Dit werkt! Kinderen

- Luister naar kinderen zonder dat het iets moet, blijf vragen
- Leer kinderen omgaan met de situatie
- Kinderen willen gewone dingen – hou ze kind
- Maak het kind niet het belangrijkste in het gezinssysteem (dan moet deze het ook dragen)

Elke jeugdige
krijgt op tijd
de juiste zorg

Aanpak Wachttijden jeugdhulp Twente

Dit werkt! Bril en visie

- Kinderen hebben baad bij rust en welzijn. Conflicten moeten stoppen.
- Kinderen willen kind zijn.
- Erkenning dat kinderen bestaan uit beide ouders.
- Kun je niet samen ouder zijn dan ga je apart (2 gezinnen, 2 plannen)
- Wat kapot is kun je niet herstellen. Je kunt niet repareren wat kapot is.
- Kindpijn bij volwassenen speelt altijd in mensenlevens en zeker in tijden van crisis, afwijzing, verlies e.d.
- Niemand kan over jou zeggen dat je moet.
- Ouders zijn niet perfect.
- Het ouderschapsplan is niet het doel, het doel is dat kinderen goed opgroeien.

Elke jeugdige
krijgt op tijd
de juiste zorg

Aanpak Wachttijden jeugdhulp Twente

Dit werkt! Bril en visie

- Ieder mens wil gezien worden in wie hij/zij is.
- Achter lelijk gedrag, zit een mens.
- Aansluiten bij de behoefte van het hele systeem.
- Mensen hebben behoefte aan duidelijkheid, compassie en kundigheid in tijden van grote stress.
- Mensen die rust krijgen kunnen de ander (kind) weer zien.
- Rust kan een eindpunt of een startpunt zijn.
- Het proces van scheiden is voor ieder anders.
- Een onrechtvaardige keuze kan rust brengen en meer geluk opleveren.

Elke jeugdige
krijgt op tijd
de juiste zorg

Aanpak Wachtijden jeugdhulp Twente

Dit werkt! Proces van professioneel systeem

Analyse en informatie verzamelen

- Duidelijke analyse, informatie en screening voorkant
- Analyse gericht op doorbreken destructieve patronen
- Zorg voor zicht en betrokkenheid familienetwerk (dragen bij aan de escalatie en rust)

Inzet hulp

- Een sterk voorliggend veld is belangrijk
- Hulp is gericht op het vormgeven van het eigen ouderschap
- Herhaal geen hulp als het niet helpt of stop het

Elke jeugdige
krijgt op tijd
de juiste zorg

Aanpak Wachttijden jeugdhulp Twente

Dit werkt! Proces van professioneel systeem

Inzet hulp

- Hulp gericht op eigen ouderschap, rust en welzijn
- Inzet hulp sluit aan bij het gezinssysteem
- Herhaal geen hulp als het niet helpt of stop het, onderzoek wat het ineffectief maakt als het niet werkt.

Elke jeugdige
krijgt op tijd
de juiste zorg

Aanpak Wachttijden jeugdhulp Twente

Dit werkt! Proces van professioneel systeem

Vrijwillig naar gedwongen kader en terug

- Rechtbank: zorg als professional – jeugdbeschermer voor een gedegen onderbouwde analyse op de dynamiek
- Rechtelijke uitspraak ondersteunt rust en welzijn
- Zorg voor oplossingen buiten OTS.
- Zorg dat het doorgeven van de machteloosheid in de keten stopt.
- Goede afschaling gedwongen naar vrijwillig
- In vrijwillig én gedwongen kader leiden én volgen

Elke jeugdige
krijgt op tijd
de juiste zorg

Aanpak Wachttijden jeugdhulp Twente

Dit werkt! Proces van professioneel systeem

Deskundigheid professionals

- Seniore professionals met affiniteit, vakkundigheid en zelfbewustzijn
- Organiseer regelmatig intervisie op dit thema

Samenwerken

- Haak alle partijen aan en vorm een team met afgestemde koers rondom het gezin. Frequent bij elkaar en stilstaan bij paralleldynamiek en onderstroom.
- Van ketenwerken naar netwerkwerken
- Stevige regievoering: duidelijke rol, taak en competenties
- Duidelijke rollen en verwachtingen

Elke jeugdige
krijgt op tijd
de juiste zorg

Aanpak Wachttijden jeugdhulp Twente

Dit werkt! Dynamieken

- Stop trajecten die niet werken, stop conflicten!
- Laat wat nodig is in het gezin leidend zijn in plaats van het aanbod
- Werk aan stoppen destructieve dynamieken in plaats van de inhoud
- Zorg voor rust en welzijn en eigen ouderschap
- Zorg voor eigen hulp voor ouder
- Zorg voor een warme setting (ruimte), spreek ouders los van elkaar
- Betrek het familienetwerk op een goede manier bij de situatie
- Het gaat niet om gelijk krijgen, stoppen met oordeel geven

Elke jeugdige
krijgt op tijd
de juiste zorg

**Aanpak Wachtijden
jeugdhulp Twente**

Wat gaan we doen?

Elke jeugdige
krijgt op tijd
de juiste zorg

Aanpak Wachttijden jeugdhulp Twente

Dit zijn de inzichten: dit is het proces

- Eind juni conclusie casusanalyse klaar en werkboekjes. Deze worden naar de organisaties gestuurd.
- 23 September werksessie: oplossingsrichtingen koppelen aan opbrengst. Geef je op!
- Eind 2024: concrete plannen aanpak complexe scheidingen.

